

2018

Závěrečná správa

Realizácia výziev a vyzvaní programového obdobia 2014 – 2020 II.

Závěrečná správa

Realizácia výziev a vyzvaní programového obdobia 2014 – 2020 II.

PREDKLADÁ

Ing. Karol Mitník, predseda
Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

VEDÚCI KONTROLNEJ AKCIE

Ing. Tomáš Honza

Bratislava, február 2018

OBSAH

ZOZNAM SKRATIEK.....	4
ZOZNAM GRAFOV	4
ZHRNUTIE	5
1 CIEĽ KONTROLNEJ AKCIE.....	7
2 RÁMEC KONTROLNEJ AKCIE.....	7
3 ZISTENIA A ODPORÚČANIA.....	8
3.1 MINISTERSTVO VNÚTRA SR.....	8
3.2 SLOVENSKÁ INOVAČNÁ A ENERGETICKÁ AGENTÚRA	8
3.3 VÝSKUMNÁ AGENTÚRA.....	9
3.4 MINISTERSTVO ŠKOLSTVA, VEDY, VÝSKUMU A ŠPORTU SR.....	10
3.5 MINISTERSTVO PÔDOHOSPODÁRSTVA A ROZVOJA VIDIEKA SR	10
REAKCIA KONTROLOVANÝCH SUBJEKTOV.....	11
4 TÍM KONTROLÓROV	12
ZÁVER	12
KONTAKT	12

ZOZNAM SKRATIEK

SKRATKA	VÝZNAM
CKO	(sekcia) Centrálného koordinačného orgánu Úradu podpredsedu vlády Slovenskej republiky pre investície a informatizáciu
EŠIF	Európske štrukturálne a investičné fondy
EÚ	Európska únia
IKT	Informačné a komunikačné technológie
MPaRV SR	Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky
MŠVVaŠ SR	Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky
NKÚ SR	Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky
SIEA	Slovenská inovačná a energetická agentúra
SR	Slovenská republika
VA	Výskumná agentúra
ŽoNFP	Žiadosť o nenávratný finančný príspevok

ZOZNAM GRAFOV

Graf č. 1: Stav kontrahovania a čerpania EŠIF k 31.01.2018.....8

ZHRNUTIE

Proces výziev/vyzvaní od ich vyhlásenia až po vyhodnotenie predložených žiadostí o nenávratný finančný príspevok a podpisy zmlúv s úspešnými uchádzačmi je kľúčový proces, ktorý zabezpečí maximálny dosah a účinok prostriedkov Európskej únie (ďalej len „EÚ“) a Slovenskej republiky (ďalej len „SR“), vynaložených na ich financovanie. Zo strategického hľadiska, kontrola postupov riadiacich orgánov a sprostredkovateľských orgánov pri vyhlásení výziev či vyzvaní je pri hodnotení a výbere projektov výrazným krokom, ktorý upozorní na prípadné nedostatky. Včasným určením nedostatkov sa môže zabrániť prideleniu neoprávnených finančných prostriedkov pri výberovom procese, ktoré by následne mohlo viesť k vzniku paušálnych korekcií.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky (ďalej aj „NKÚ SR“) vykonáva kontrolu realizácie výziev a vyzvaní v programovom období 2014 – 2020 II. už druhý rok. Nadväzuje tak na kontrolu z roku 2016 s rovnakým

predmetom, kde identifikoval závažné porušenia v Pôdohospodárskej platobnej agentúre. Na Ministerstve práce, sociálnych vecí a rodiny SR ukončil kontrolu protokolom a na Ministerstve životného prostredia SR poukázal na dobrú prax.

Predmetom kontroly Realizácia výziev a vyzvaní programového obdobia 2014 – 2020 II. je overenie súladu postupov riadiacich a sprostredkovateľských orgánov v oblasti vyhlásenia výziev a vyzvaní, kontrola formálnej správnosti dokumentov a procesu odborného hodnotenia Žiadostí o nenávratný finančný príspevok (ďalej len „ŽoNFP“).

Na základe výsledkov kontrol Realizácia výziev a vyzvaní programového obdobia 2014–2020 I. a II. (v rokoch 2016 a 2017) **NKÚ SR bude pokračovať v kontrole výziev a vyzvaní aj v roku 2018.**

NKÚ SR upozorňuje, že je potrebné zo strany zodpovedných orgánov zaviesť také opatrenia, ktoré napomôžu k efektívnejšiemu čerpaniu finančných prostriedkov z Európskej únie, vyvarovať sa chybám, ktoré boli v minulých programových obdobiach identifikované a vynaložiť maximálne úsilie vyhnúť sa pozastavenia operačných programov a vzniku paušálnych korekcií.

Kontrolovanými subjektmi v rámci kontrolnej akcie boli Ministerstvo vnútra SR (Operačný program Ľudské zdroje), Slovenská inovačná a energetická agentúra (Operačný program Kvalita životného prostredia), Výskumná agentúra (Operačný program Výskum a inovácie), Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR (Operačný program Výskum a inovácie) a Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR (Integrovaný regionálny operačný program).

V porovnaní s predchádzajúcim programovým obdobím 2007 – 2013 zaznamenáva NKÚ SR v prípade jednotlivých operačných programov **oneskorený nábeh** kontrahovania a čerpania, avšak pri vyššej alokácii finančných prostriedkov.

Vo vzťahu k prvému míľniku pravidla N+3 voči záväzku 2014 odpočítavanému k 31. decembru 2017 sa zo strany Európskej komisie očakáva potvrdenie sumy nevyčerpaných prostriedkov v rámci Operačného programu Výskum a inovácie vo výške **26,97 mil. eur**.

NKÚ SR v rámci výkonu kontroly vo Výskumnej agentúre (ďalej len „VA“) **zistil závažné nedostatky**. VA upravila/konkretizovala podmienky oprávnenosti žiadateľa/partnera z podnikateľského sektora z hľadiska ich kapacít realizovať kvalitný výskum a vývoj a tým umožnila podnikateľom, ktorí nemuseli mať dostatočnú spôsobilosť vykonávať kvalitné vedecko-výskumné aktivity, aby sa stali oprávnenými žiadateľmi.

V procese schvaľovania ŽoNFP, konkrétne v procese odborného hodnotenia vo Výzve OPVa-VA/DP/2016/1.2.1-02 hodnotiace bodované kritéria boli postavené značne **subjektívne**, a to šesť bodovaných otázok z dvanástich. Až 31 bodov mohol žiadateľ získať za otázky subjektívneho posúdenia z celkových možných 45 bodov. Hranica pre schválenie bola pritom 43 bodov.

Príručka pre odborných hodnotiteľov bola formulovaná **jednoducho a stručne**, nepopisuje možné aspekty ani varianty. VA **nezabezpečila odbornosť odborných hodnotiteľov**, keď príslušnú oblasť konkrétnej ŽoNFP hodnotil odborník z inej oblasti. Ďalej výber odborných hodnotiteľov do tzv. shortlistov bol uskutočnený len na základe ich časovej disponibility, ktorá v konečnom dôsledku nemusela odrážať skutočnosť a doba odborného hodnotenia sa i tak predĺžila. **Konflikt záujmu** u odborných hodnotiteľov bol posudzovaný iba na základe aktuálneho zamestnania a to iba podľa informácií zo životopisu odborného hodnotiteľa.

Takto nastavený proces odborného hodnotenia - keď ŽoNFP posudzuje odborník pre inú oblasť, vybraný na základe jeho časovej disponibility a nie podľa jeho vedomostí a praxe, pričom príručka pre odborných hodnotiteľov je postavená všeobecne a posudzuje jednotlivé projekty značne subjektivisticky v tak vysoko odbornej a náročnej oblasti ako je výskum a inovácie, **nie je v súlade s európskymi princípmi efektívnosti, účelnosti, účinnosti a zákazu konfliktu záujmov.**

Na základe zistených nedostatkov bola NKÚ SR vydaná a zverejnená **tlačová správa**¹.

V tejto záverečnej správe dopĺňame ďalšie výsledky kontroly na Ministerstve školstva, vedy, výskumu a športu SR (ďalej aj „MŠVVaŠ SR“), na Ministerstve vnútra SR, Ministerstve pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR (ďalej aj „MPaRV SR“) a v Slovenskej inovačnej a energetickej agentúre (ďalej aj „SIEA“).

Okrem Ministerstva vnútra SR, NKÚ SR ukončil kontroly v jednotlivých subjektoch protokolom, kde podrobne rozpisal zistenia a poskytol subjektom odporúčania na zlepšenie stavu.

Zistenia identifikované kontrolou NKÚ SR by mal zachytiť **vnútorný kontrolný systém**, ktorý je podľa výsledku kontroly často **nedostatočný**.

Vláda SR podnikla opatrenia, aj na základe kontrol NKÚ SR, schválením akčného plánu na posilnenie transparentnosti a zjednodušenia implementácie EŠIF v septembri 2017, ktorý bol prijatý na základe zistených nedostatkov vo výzvach pre vedecko-výskumné projekty v rámci Operačného programu Výskum a inovácie. Zavádza aj posilnenie kontrolných procesov (systém ARACHNE, prevádzkovaný EK), pomocou ktorého sa môže odhaliť riziko stretu záujmov, podvodov alebo nezrovnalostí.

Od 1. januára 2018 vstupuje do platnosti ďalšia séria opatrení, ktoré sú súčasťou Akčného plánu na posilnenie transparentnosti eurofondov. Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu zavádza ďalšie opatrenia na zvýšenie transparentnosti a zjednodušenie čerpania eurofondov. Hlavné zmeny sa týkajú predchádzania rizík, zvyšovania informovanosti, povinného hodnotenie skupinami expertov a zjednodušenia komunikácie medzi riadiacimi orgánmi a žiadateľmi.

¹ [Výskumná agentúra pri riadení európskych fondov porušovala princípy objektívnosti aj transparentnosti](#)

1 CIEĽ KONTROLNEJ AKCIE

Cieľ kontroly nadväzoval na kontrolu vykonanú v roku 2016, kedy Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky kontroloval vybrané výzvy a vyzvania v rámci programového obdobia 2014–2020.

Cieľom kontrolnej akcie Realizácia výziev a vyzvaní programového obdobia 2014–2020 II. bolo skontrolovať vybrané výzvy a vyzvania operačných programov, ktoré v roku 2016 kontrolované neboli.

Účel kontrolnej akcie. Skontrolovať súlad vyhlásených výziev/vyzvaní so zákonom č. 292/2014 Z. z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ako aj súlad postupov riadiacich orgánov a sprostredkovateľských orgánov so Systémom riadenia európskych štrukturálnych a investičných fondov 2014 – 2020.

Predmet kontroly

1. Overenie súladu postupov riadiacich a sprostredkovateľských orgánov v oblasti:
  - vyhlásenia výziev/vyzvaní
  - kontroly formálnej správnosti dokumentov predložených za účelom pridelenia príspevku
  - procesu odborného hodnotenia.
2. Kontrola výkonu hodnotiaceho procesu:
  - zamestnancov riadiacich a sprostredkovateľských orgánov vo fáze kontroly formálnej správnosti dokumentov
  - odborných hodnotiteľov.
3. Overenie postupu výberu odborných hodnotiteľov.

2 RÁMEC KONTROLNEJ AKCIE

Kontrolná akcia Realizácia výziev a vyzvaní programového obdobia 2014 – 2020 II. bola zaradená do plánu kontrolnej činnosti v roku 2016. Pôvodne bol naplánovaný výkon kontroly tzv. follow up v Pôdohospodárskej platobnej agentúre, kedy NKÚ SR mal skontrolovať plnenia opatrení, ktoré mala Pôdohospodárska platobná agentúra prijať po ukončení kontroly. Avšak od ukončenia kontroly Pôdohospodárska platobná agentúra nevyhlásila žiadnu výzvu pre obdobie opatrenie, resp. nebol ukončený proces odborného hodnotenia, kde by bolo možné preverenie splnenia opatrení kontrolou zistených nedostatkov. Preto sa kontrola Pôdohospodárskej platobnej agentúry presúva na rok 2018 ako samostatná kontrola.

Kontrolovanými subjektmi v rámci kontrolnej akcie boli Ministerstvo vnútra SR (Operačný program Ľudské zdroje), Slovenská inovačná a energetická agentúra (Operačný program Kvalita životného prostredia), Výskumná agentúra (Operačný program Výskum a inovácie), Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR (Operačný program Výskum a inovácie) a Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR (Integrovaný regionálny operačný program).

Kontrola bola vykonaná v súlade so zákonom NR SR č. 39/1993 Z. z. o Najvyššom kontrolnom úrade Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov a so štandardmi, ktoré vychádzajú zo základných princípov kontroly (ISSAI 100 – 999) v rámci medzinárodných štandardov najvyšších kontrolných inštitúcií.

Z pohľadu NKÚ SR je dôležité, aby orgány zodpovedné za implementáciu operačných programov prijali opatrenia na včasné kontrahovanie projektov v rámci operačných programov Partnerskej dohody. **Podiel kontrahovania** operačných programov (vrátane Programu rozvoja vidieka) k 31. januáru 2018 predstavoval **35,31 %** (t. j. 5,47 mld. eur) na alokácii 15,49 mld. eur.

V rámci operačných programov Európskych štrukturálnych a investičných fondov (ďalej len „EŠIF“) vrátane Programu rozvoja vidieka bolo celkovo **vyhlásených 327 výziev/vyzvaní** v sume 12,24 mld. eur, čo predstavuje **79,22 %** z alokácie.

Z celkového záväzku operačných programov programového obdobia 2014 – 2020 (13,89 mld. eur) boli k 31. januáru 2018 schválené prostriedky vo výške 1,38 mld. eur, čo predstavuje čerpanie na úrovni 9,95%.

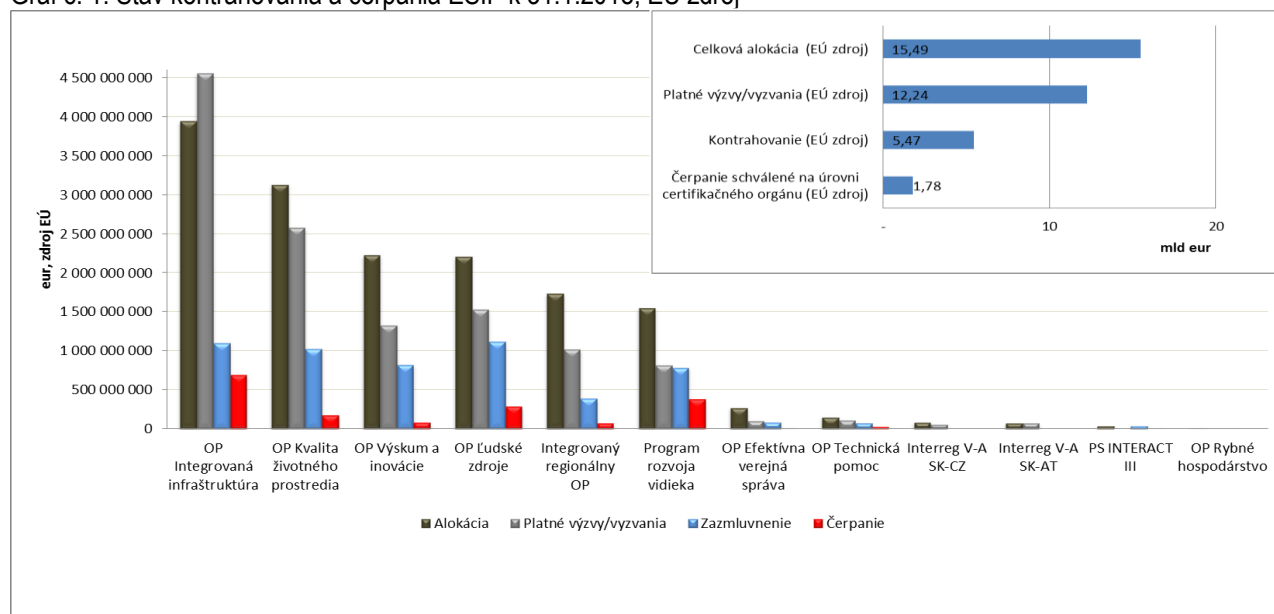
Celkové čerpanie vrátane Programu rozvoja vidieka predstavovalo k 31. januáru 2018 sumu 1,77 mld. eur, čo predstavuje **11,48%** z alokácie.

K 31. decembru 2018 sa sleduje finančný míľnik v zmysle pravidiel N+3 vo výške 1 363,80 mil. eur. Na základe stavu deklarovaných výdavkov k 31. decembru 2017 je

pre jeho splnenie potrebné predložiť Európskej komisii výdavky v minimálnej výške **780,57 mil. eur**.

Tento míľnik pre rok 2018 bol k 31. decembru 2017 splnený pre dva operačné programy – OP Integrovaná infraštruktúra a Program spolupráce INTERACT III.

Graf č. 1: Stav kontrahovania a čerpania EŠIF k 31.1.2018, EÚ zdroj

Zdroj: ÚPVII, ITMS 2014+ (export 1.2.2018, MF SR, RO PRV)

3 ZISTENIA A ODPORÚČANIA

3.1 MINISTERSTVO VNÚTRA SR

Kontrola bola vykonaná v čase od 28. februára 2017 do 28. apríla 2017. Kontrolované obdobie bolo od začiatku implementácie Operačného programu Ľudské zdroje, t.j. od roku 2014 do termínu ukončenia výkonu kontroly.

V subjekte Ministerstvo vnútra SR ako u jediného subjektu ukončila kontrolu kontrolná skupina záznamom, čiže bez zistení.

Kontrolná skupina NKÚ SR dospela k záveru, že sprostredkovateľský orgán nastavil výzvu a hodnotenie samotných ŽoNFP v súlade so zákonom č. 292/2014 Z. z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov a v súlade so Systémom riadenia EŠIF.

NKÚ SR kontroloval dve výzvy pre špecifický cieľ - zlepšenie prístupu ku kvalitnému vzdelávaniu vrátane vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve so zamera-

ním na rekonštrukciu predškolských zariadení s dôrazom na rozšírenie kapacity v obciach s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunit ako aj jednu výzvu zameranú na výstavbu, modernizáciu a prestavbu komunitných centier.

Kontrolná skupina poskytla subjektu dve odporúčania v rámci administratívneho overenia a odborného hodnotenia. Pri posudzovaní súladu s princípmi destigmatizácie, desegregácie a degetoizácie, v prípade že žiadateľ nespĺňa jeden z princípov, NKÚ SR odporúča rozvíeť konkrétne dôvody neuznania splnenia podmienky a uviesť ich aj vo výzve na doplnenie ŽoNFP. V procese odborného hodnotenia NKÚ SR odporúča neuvádzať otázky v hodnotiacom hárku, ktoré sú odvodené od otázok, za ktoré už boli pridelené body žiadateľovi (napr. otázka: Prispieva projekt k cieľom stanoveným vo výzve?).

3.2 SLOVENSKÁ INOVAČNÁ A ENERGETICKÁ AGENTÚRA

Kontrola bola vykonaná v čase od 2. mája 2017 do 7. júla 2017. Kontrolované obdobie bolo od začiatku implementácie Operačného programu Kvalita životného

prostredia, t.j. od roku 2014 do termínu ukončenia výkonu kontroly.

Zistené nedostatky:

- * SIEA nezaznamenávala závery z dožiadania v rámci odborného hodnotenia ŽoNFP a neoverovala či žiadateľ predložil všetky požadované informácie a dokumenty, či ich predložil včas a či splnil podmienky poskytnutia príspevku;
- * hodnotenie odborných hodnotiteľov a ich slovné zdôvodnenie pridelených bodov v rámci hodnotiaceho kritéria „Vhodnosť a uskutočniteľnosť aktivít projektu z hľadiska navrhovaných postupov“ nebolo v súlade so stanovenými hodnotiacimi otázkami podľa Príručky pre hodnotiteľov;
- * vylučujúce kritérium „Príspevok navrhovaného projektu k cieľom a výsledkom operačného programu a prioritnej osi“ nie je jasne špecifikované pre žiadateľov vo výzve ani v príručke pre žiadateľa. V danej otázke hodnotiaceho hárku bol zaznamenaný najväčší nesúlad medzi odbornými hodnotiteľmi a žiadateľa, ktorí splnili podmienku minimálneho bodového hodnotenia, nespĺnili však práve toto dané vylučujúce kritérium. Z celkového počtu 462 ŽoNFP až 73 ŽoNFP bolo neschválených z dôvodu nesplnenia vylučujúceho kritéria, čo tvorilo 15,80%;
- * SIEA nezabezpečila dohľad nad odborným hodnotením. Bol zaznamenaný prípad vynesenia dokumentov odborným hodnotiteľom z priestorov určených na hodnotenie. Zároveň odborný hodnotiteľ porušil čestné vyhlásenie o nestrannosti, zachovaní dôverných informácií a vylúčení konfliktu záujmov, ako aj Dohodu o výkone práce, tým, že porušil príručku pre hodnotiteľa a tým porušil pravidlá týkajúce sa procesu schvaľovania ŽoNFP s ktorými bol oboznámený.

Kontrolná skupina NKÚ SR vybrala vzorku z výzvy pre špecifický cieľ - zníženie spotreby energie pri prevádzke verejných budov. Výzva bola vyhlásená v rámci operačného programu Kvalita životného prostredia.

Celkovo bolo identifikovaných desať zistení, ku ktorým boli navrhnuté odporúčania a kontrolovaný subjekt prijal opatrenia na odstránenie kontrolou zistených nedostatkov.

3.3 VÝSKUMNÁ AGENTÚRA

Kontrola bola vykonaná v čase od 3. júla 2017 do 9. novembra 2017. Kontrolované obdobie bolo od začiatku implementácie Operačného programu Výskum a

Inovácie, t.j. od roku 2014 do termínu ukončenia výkonu kontroly.

Zistené nedostatky:

- * Výskumná agentúra umožnila podnikateľom, ktorí nemajú výskum a vývoj uvedený v rámci svojich činností v Obchodnom registri alebo Živnostenskom registri, aby sa stali oprávnenými žiadateľmi pre kontrolovanú výzvu;
- * príručka pre odborných hodnotiteľov bola formulovaná nedostatočne, nepopisovala možné aspekty a varianty, polovica bodovaných hodnotiacich otázok bola postavených na subjektívnom chápaní odborných hodnotiteľov, ktoré boli nedostatočne slovné popísané (bez popísaných podotázok či možných aspektov) a rozdiel medzi jednotlivými škálami a udelením bodov bol popísaný veľmi jednoducho a stručne. Najväčšiu mieru subjektivity umožňovalo kritérium „Miera originalnosti a inovatívnosti predkladaného projektu“, t.j. pridelenie 1-9 bodov;
- * chybné zaradenia uchádzačov do databázy odborných hodnotiteľov, ktorí nespĺňali minimálne požiadavky:
  - * nespĺňajú podmienku - minimálne 3-ročná prax v oblasti výskumu a vývoja a/alebo priemyselných inovácií;
  - * nepreukázali odborné skúsenosti v oblastiach špecifického záujmu prioritných osí Operačného programu Výskum a Inovácie, pre ktoré sa vyhlásila predmetná výzva;
  - * hodnotili oblasti špecializácie z pohľadu dostupných vedeckých a výskumných kapacít, ktorú nemali uvedenú v prihláške;
  - * nepreukázali znalosť prioritnej osi, špecifických cieľov a aktivít Operačného programu Výskum a Inovácie v rámci kontrolovaných výziev;
- * nedostatočne posudzovaný konflikt záujmov;
- * do databázy bol zaradený uchádzač, ktorý bol v čase hodnotenia člen Monitorovacieho výboru operačného programu Výskum a inovácie. Odborným hodnotiteľom bol aj poradca kancelárie ministra MŠVVaŠ SR, ktorý zároveň pôsobil ako člen dozornej rady spoločnosti, ktorá bola žiadateľom o nenávratný finančný príspevok. Niektorí odborní hodnotitelia boli členovia dozorných rád spoločností, ktoré boli žiadateľmi o nenávratný finančný príspevok;
- * nedostatočne nastavené kritéria pre výber odborných hodnotiteľov do užšieho zoznamu hodnotiteľov. Disponibilita odborných hodnotiteľov, bola braná ako minimálna limitná hodnota pre účasť odborného hodnotiteľa na odbornom hodnotení. Pri tak odbornej a komplikovanej oblasti by nemalo byť jediné kritérium na zaradenie odborného hodnotiteľa do shortlistu jeho dostupnosť v čase hodnotenia, ale výhradne jeho odbornosť a skúsenosti.

Napriek jedinému kritériu na základe, ktorého boli vyberaní odborní hodnotitelia nastali prípady oneskoreného odborného hodnotenia a predĺženia doby odborného hodnotenia;

- * nekorektne vyplňané preberaco-odovzdávacie protokoly odbornými hodnotiteľmi a manažermi posudzovania projektov pri jednotlivých ŽoNFP a tým aj zle vyplnené dochádzkové listy;
- * nedodržovanie lehôt pre vypracovávanie Kontrolných zoznamov administratívneho overenia ŽoNFP – po doplnení údajov, vo vykonaní finančnej kontroly a v zadávaní údajov do ITMS2014+.

Takto nastavený proces odborného hodnotenia, kde ŽoNFP posudzuje odborník pre inú oblasť, vybraný na základe jeho časovej disponibilít a nie podľa jeho vedomostí a praxe, kde príručka pre odborných hodnotiteľov je postavená všeobecne a kde posudzuje jednotlivé projekty značne subjektívne v tak vysoko odbornej a náročnej oblasti ako je výskum a inovácie, nie je v súlade s európskymi princípmi efektívnosti, účelnosti, účinnosti a zákazu konfliktu záujmov.

Celkovo bolo zaznamenaných 17 zistení a ku každému z nich boli kontrolovanému subjektu navrhnuté odporúčania.

NKÚ SR predložil výsledky kontroly orgánom činným v trestnom konaní.

3.4 MINISTERSTVO ŠKOLSTVA, VEDY, VÝSKUMU A ŠPORTU SR

Kontrola bola vykonaná v čase od 03. júla 2017 do 24. novembra 2017. Kontrolované obdobie bolo od začiatku implementácie Operačného programu Výskum a Inovácie, t.j. od roku 2014 do termínu ukončenia výkonu kontroly.

MŠVVaŠ SR ako riadiaci orgán pre operačný program Výskum a Inovácie je zodpovedné za správne nastavenie procesov a vykonáva kontrolu svojich sprostredkovateľských orgánov.

MŠVVaŠ SR vyhlasovalo výzvu na výber odborných hodnotiteľov pre Operačný program Výskum a Inovácie a bolo zodpovedné za celkovú databázu odborných hodnotiteľov do 11. novembra 2016, kedy ju prevzala Výskumná agentúra.

Taktiež MŠVVaŠ SR bolo zodpovedné za manuál pre odborných hodnotiteľov a zodpovedalo i za prípravu hodnotiacich kritérií, ktoré schvaľuje monitorovací výbor. Preto všetky zistenia súvisiace s databázou a výberom

odborných hodnotiteľov a stanovenými hodnotiacimi kritériami (subjektívnosť a nejednoznačnosť otázok) uvedené v subjekte Výskumná agentúra platia aj pre MŠVVaŠ SR.

NKÚ SR nezískal primerané uistenie, že výber hodnotiteľov do zoznamu hodnotiteľov bol transparentný a vhodnosť hodnotiteľov bola objektívne posudzovaná.

Kontrolná skupina NKÚ SR ďalej vykonávala kontrolu dvoch Vyzvaní v rámci špecifického cieľa - zvýšenie výkonnosti systému výskumu a vývoja prostredníctvom horizontálnej podpory technologického transferu a IKT. Zistený bol nedostatok v oblasti zadávania zmien vyzvaní v ITMS2014+.

Celkom bolo MŠVVaŠ SR akceptovaných šesť zistení, ku ktorým kontrolovaný subjekt prijal opatrenia.

3.5 MINISTERSTVO PÔDOHOSPODÁRSTVA A ROZVOJA VIDIEKA SR

Kontrola bola vykonaná v čase od 7. novembra 2017 do 19. januára 2018. Kontrolované obdobie bolo od začiatku implementácie Integrovaného regionálneho operačného programu, t.j. od roku 2014 do termínu ukončenia výkonu kontroly.

Zistené nedostatky:

- * bol identifikovaný konflikt záujmov v jednom prípade, keď odborný hodnotiteľ bol zároveň zamestnancom žiadateľa, ktorého projekt hodnotil;
- * nezadávanie hodnotiacich hárokov do ITMS 2014+;
- * nezaznamenávanie záverov z dožiadania doplňujúcich informácií v rámci odborného hodnotenia ŽoNFP.

MPaRV SR je riadiacim orgánom pre Integrovaný regionálny operačný program a má celkom 17 sprostredkovateľských orgánov. Kontrolná skupina vybrala vzorku z dvoch výziev; (prvú) pre špecifický cieľ - zlepšenie dostupnosti k infraštruktúre TEN-T a cestám I. triedy s dôrazom na rozvoj multimodálneho dopravného

systému, (druhú) pre špecifický cieľ - zvýšenie atraktivity a prepravnej kapacity nemotorovej dopravy (predovšetkým cyklistickej dopravy) na celkovom počte prepravených osôb. Protokol bol prerokovaný, kontrolovaný subjekt prijal opatrenia na štyri zistenia.

ODPORÚČANIA NKÚ SR NA RIEŠENIE NEDOSTATKOV ZISTENÝCH V RÁMCI KONTROLY

- Zabezpečiť vnútorný kontrolný systém;
- vykonávať dohľad riadiacim orgánom nad svojimi sprostredkovateľskými orgánmi;
- dbať na dodržiavanie zákazu konfliktu, nezávislosti a posudzovať aj možný negatívny konflikt záujmov;
- vypracovať podrobnú príručku pre odborných hodnotiteľov, kde bude jasne a jednoznačne stanovený postup pri vyplňaní hodnotiaceho hárku aj s vypracovanými podotázkami, variantami či aspektami;
- zabezpečiť odbornosť odborných hodnotiteľov a dohliadnuť na to, aby hodnotiteľ, ktorý je expert v danej oblasti, túto oblasť aj hodnotil;
- pri vysoko odborných a náročných oblastiach hodnotenia, kde sa musí pristúpiť k určitej miere subjektivity, zriadiť odbornú komisiu, pre ktorou si odborní hodnotitelia obhája svoje hodnotenie a zachovať tak objektivnosť posudzovania;
- zabezpečiť kontrolu hodnotiacich hárkov;
- dohliadať na zákaz vynášania dokumentácie odbornými hodnotiteľmi;
- zaznamenávať závery z dožiadania v rámci odborného hodnotenia, či žiadateľ predložil všetky požadované informácie a dokumenty, či ich predložil včas a či splnil podmienky poskytnutia príspevku;
- nastaviť systém odborného hodnotenia s dôrazom na objektivnosť, na kvalitatívne hodnotenie projektov, a zaviesť postupy a princípy, aby bol minimalizovaný subjektívny aspekt hodnotenia žiadostí o nenávratný finančný príspevok;
- zabezpečiť kontrolu výberu uchádzačov do databázy odborných hodnotiteľov podľa podmienok stanovených vo výzve na výber odborných hodnotiteľov a nastaviť výber odborných hodnotiteľov do užšieho zoznamu podľa ich odbornosti a skúsenosti (nielen podľa ich časovej disponibilít).

RIZIKÁ IDENTIFIKOVANÉ NKÚ SR, KTORÉ MÔŽU PRETRVÁVAŤ

- Nedostatočný vnútorný kontrolný systém;
- nízky záujem oprávnených žiadateľov pre určité typy výziev;
- nedostatok odborných hodnotiteľov vo vysoko odborných oblastiach;
- kritériá hodnotenia a výberu projektov nezohľadňujú kvalitu projektu a zásady riadneho finančného hospodárenia, t. j. zásady hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti;
- nedočerpanie záväzku roku 2015 v rámci III. programového obdobia, do 31. decembra 2018 ostáva deklarovať na EK pre splnenie pravidla N+3 sumu **780 565 812,62 eur** (stav k 31. decembru 2017);
- nedodržiavanie lehôt na vydávanie rozhodnutí o schválení, neschválení resp. o zastavení konania ŽoNFP podľa Systému riadenia EŠIF;
- nedosahovanie cieľov a výsledkov programov a projektov (výkonnostný rámec).

REAKCIA KONTROLOVANÝCH SUBJEKTOV

Kontrolované subjekty nevzniesli žiadne námietky proti pravdivosti, úplnosti a preukázateľnosti kontrolných zistení, uvedených v protokoloch o výsledku kontroly. Na základe výsledkov kontroly, uvedených v protokoloch o výsledku kontroly, NKÚ SR uložil kontrolovaným

subjektom prijať opatrenia na odstránenie kontrolou zistených nedostatkov. Kontrolované subjekty sa zaviazali prijať opatrenia a následne zaslať správu o splnení, resp. plnení. Plnenie opatrení bude NKÚ SR v rámci svojej činnosti monitorovať.

4 TÍM KONTROLÓROV

Kontrolná skupina bola zložená z troch kontrolórov pracujúcich v sekcii kontroly I. na odbore európskych fondov; všetci traja majú dlhoročnú odbornú prax.

ZÁVER

NKÚ SR vykonal kontrolu v súlade s predmetom kontroly a podľa zákonných ustanovení a nariadení Slovenskej republiky a Európskej únie v oblasti štrukturálnych a investičných fondov, ako aj v súlade so Systémom riadenia EŠIF a s Manuálmi procedúr riadiacich a sprostredkovateľských orgánov.

Zároveň kontrolná skupina NKÚ SR predložila kontrolovaným subjektom odporúčania pre zlepšenie nastavenia procesu schvaľovania a odborného hodnotenia žiadostí o nenávratný finančný príspevok.

V roku 2018 NKÚ SR pokračuje v kontrolnej akcii „Realizácia výziev a vyzvaní programového obdobia 2014 – 2020 III.“, čím preverí aj Operačný program Efektívna verejná správa a sprostredkovateľské orgány v rámci Operačného programu Výskum a Inovácie a prioritnú os Vzdelávanie v rámci Operačného programu Ľudské zdroje. Na základe závažných zistení, ktoré kontrolná skupina identifikovala vo Výskumnej agentúre a v Pôdohospodárskej platobnej agentúre, NKÚ SR v nich vykoná kontrolu plnenia opatrení ako samostatnú kontrolu v roku 2018.

KONTAKT

Najvyšší kontrolný úrad SR
Priemyselná 2
824 73 Bratislava
☎ +421 2 5011 4451   ✉ info@nku.gov.sk

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky
Pribinova 2
812 72 Bratislava
☎ +421 2 50 941 111   ✉ tlacove@minv.sk

Slovenská inovačná a energetická agentúra
Bajkalská 27
827 99 Bratislava
☎ +421 2 58 248 111   ✉ office@siea.gov.sk

Výskumná agentúra
Sliačska 1
831 02 Bratislava
☎ +421 917 981 241   ✉ info@vyskumnaagentura.sk

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu
Slovenskej republiky
Stromová 1
813 30 Bratislava
☎ +421 2 59 374 111   ✉ info@minedu.sk

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka
Slovenskej republiky
Dobrovičova 12
812 66 Bratislava
☎ +421 2 59 266 114   ✉ info@land.gov.sk